

Pradžia>Šeimos teisė ir paveldėjimas>Paveldėjimas>Teisų in rem pritaikymas Teisų in rem pritaikymas

Slovėnija

1 Kokios teisės in rem galėtų kilti iš paveldėjimo pagal šios valstybės narės teisę?

Daiktinėms teisėms, kurios gali atsirasti dėl palikimo, priskiriamos amatininko ir vienintelio veiklos vykdytojo kilnojamojo ir nekilnojamojo turto, taip pat darbo įrankių nuosavybės teisė ir kitos daiktinės teisės (įkeitimo teisė, teisė susipažinti, iš teisinių ir ne verslo santykių kylančios teisės ir pareigos, autorių teisės (tiek finansinio turto, tiek nematerialiosios dalies), patento pareiškėjo ar savininko teisės, autoriaus teisės į kompensaciją dėl techninio patobulinimo, dizaino teisės.

Turtinės teisės, susijusios su konkrečiu asmeniu, pavyzdžiui, asmeniniai servitutai, teisė į anuitetą ir teisė į išlaikymą, negali būti paveldėjimo dalykas.

2 Ar šios teisės in rem įregistruojamos teisų į nekilnojamąjį ar kilnojamąjį turtą registre ir, jei taip, ar toks įregistravimas privalomas? Kuriame registre (-uose) jos įregistruojamos ir kokie yra įregistravimo reikalavimai ir tvarka?

Baigęs testamentą patvirtinimo procedūrą, teismas priima sprendimą dėl palikimo, kuris yra patvirtinamojo pobūdžio teismo sprendimas dėl bylos esmės. Tai reiškia, kad sprendimu patvirtinama, jog asmenys yra įpėdiniai, testamentinės išskirtinės teisės gavėjai ar kitokie naudos gavėjai, kurie testatoriaus mirties momentu įgijo paveldėjimo teisę, teisė į palikimą ar kitas paveldėjimo teises. Be to, tai reiškia, kad sprendimu dėl paveldėjimo nustatomas ne konkretus vykdymas ar pareigos, o tai, kad asmenys, kurių teisės įvardytos galutiname sprendime dėl palikimo, yra patys atsakingi už šių teisų įgyvendinimą.

Pirmiau nurodytos taisyklės netaikomos *teismo saugomo turto pateikimui*. Teismas įpareigoja atiduoti turtą iš karto po to, kai įsiteisėja sprendimas dėl paveldėjimo, ir nurodo įregistruoti turtą žemės registre. Tačiau prieš gaudami turtą gavėjai turi pateikti įrodymus, kad įvykdė ar užtikrino testatoriaus jiems nustatytus įpareigojimus asmenų, negalinčių tvarkyti savo reikalų ir pašalpu, naudai ar apskritai naudingu tikslu (Paveldėjimo įstatymo 216 straipsnis).

Registracija žemės registre

Speciali taisyklė taikoma ir *daiktinių teisų į nekilnojamąjį turtą registracijai*. Jos įregistruojamos Žemės registre. Teismas *ex officio* įpareigoja padaryti būtinus įrašus dėl turto Žemės registre iš karto po to, kai įsiteisėja sprendimas dėl paveldėjimo. Tai apima, pavyzdžiui, įpėdinio nuosavybės teisės, taip pat bet kurio kito nuosavybės teisės suvaržymo ar apribojimo (testamentinės išskirtinės gavėjo teisė į užufruktą ar atsiimti hipoteką gaunant palikimą) registraciją.

Registracija verslo registre

Įmonių akcijų paketai ir vienintelių veiklos vykdytojų turtas registruojamas verslo registre. Visi teismo registre įregistruoti įmonės partnerių pakeitimai yra tik patvirtinamojo pobūdžio, nes partnerio statusas įgyjamas tik po registracijos teismo registre. Kai paveldimas akcijų paketas, turi būti pateiktas suvestinis pakeistos steigimo sutarties nuostatos tekstas, įskaitant pakeistas nuostatas dėl partnerių ir jų akcijų paketų, kartu su notaro patvirtinimu, kad pakeistos steigimo sutarties nuostatos atitinka galutinį sprendimą dėl paveldėjimo. Vienintelis veiklos vykdytojas yra įregistruojamas verslo registre, kai pateikia išsamų prašymą. Jeigu prašymas nėra išsamus, registro tvarkytojas paprašo, kad pareiškėjas per aštuonias dienas papildytų prašymą. Jeigu pareiškėjas prašymo nepapildė per nustatytą terminą, registro tvarkytojas priima sprendimą atmesti prašymą. Šis sprendimas gali būti apskųstas registro tvarkytojui per aštuonias dienas nuo sprendimo įteikimo dienos.

Registracija kituose registruose

Einamųjų sąskaitų registras (einamųjų sąskaitų registracija)

Nematerialiųjų vertybinių popierių registras, kurį tvarko Centrinė vertybinių popierių tarpuskaitos asociacija (*Centralna klirinško depotna družba d.d., KDD*)

Registras E-RISK (Šaunamųjų ginklų registras, Variklinių transporto priemonių registras)

Laivų registras

Orlaivių registras

Aurių ir autorių kūrinių registras, Teisių ir kompensacijų už autorių kūrinių atgaminimą registras, Autorių kūrinių registras, Audiovizualiųjų kūrinių registras pensijų išmokos.

3 Kokios pasekmės yra siejamos su teisų in rem įregistravimu?

Registracija žemės registre

Daiktinių teisų į nekilnojamąjį turtą registraciją Žemės registre reglamentuoja Žemės registro įstatymas (*Zakon o zemljiški knjigi*) (Slovėnijos Respublikos oficialusis leidinys, Nr. 58/03, 37/08 –ZST-1, 45/08, 28/09, 25/11 ir 14/15 – ZUUJFO).

Daiktinių teisų į nekilnojamąjį daiktą registracija Žemės registre, remiantis sprendimu dėl paveldėjimo, turi *patvirtinamąjį poveikį*, nes įpėdinis nuosavybės teisę įgijo testatoriaus mirties momentu.

Registracija Žemės registre suteikia viešumo. Tai reiškia, kad niekas negali remtis nežinojimu, kai teisė yra įregistruota Žemės registre.

Taip pat taikomas pasitikėjimo Žemės registru principas. Laikoma, kad naudos gavėjas (savininkas) yra asmuo, įregistruotas Žemės registre.

Registracija verslo registre

Registracijos tvarka nustatyta Slovėnijos verslo registro įstatyme (*Zakon o poslovnem registru*) (Slovėnijos Respublikos oficialusis leidinys, Nr. 49/06, 33/07 – ZSReg-B ir 19/15). Registracija verslo registre yra tik patvirtinamojo pobūdžio. Įpėdiniai nereikia laukti, kol bus padarytas įrašas teismo registre, kad įgytų partnerio statusą, nes testatoriaus turtas, įskaitant verslo dalį, jo įpėdiniams perduodamas testatoriaus mirties momentu.

Registracija kituose registruose

Einamųjų sąskaitų registre

Einamųjų sąskaitų registras (RTR) yra viena kompiuterinė einamųjų sąskaitų ir jos turėtojų, kurie gali būti juridiniai arba fiziniai asmenys, duomenų bazė. Kai asmuo tampa einamosios sąskaitos turėtoju, informacija apie sąskaitą įrašoma į registrą.

Nematerialiųjų vertybinių popierių registre

Turėtojas įgyja nematerialųjį vertybinį popierių, kai nematerialus vertybinis popierius įtraukiamas į turėtojo sąskaitą centriname nematerialiųjų vertybinių popierių registre.

Registre E-RISK, Laivų registre ir Orlaivių registre

Registruotų transporto priemonių registre yra visa informacija apie konkrečią transporto priemonę, kuri turi būti nurodyta registracijos liudijime, apie jos registraciją, išduotą transporto priemonės registracijos liudijimą, transporto priemonės savininką ar asmenį, kurio vardu įregistruota transporto priemonė, technines apžiūras, privalomąjį draudimą ir kita informacija. Įrašas registruotų transporto priemonių registre nesuteikia viešumo, nes registras nėra viešas.

Tas pats pasakytina ir apie civilinių šaunamųjų ginklų registraciją (administraciniai vienetai tvarko išduotų šaunamųjų ginklų pažymėjimų apskaitą, o už vidaus reikalus atsakinga ministerija tvarko išduotų šaunamųjų ginklų pažymėjimų centrinį registrą, šaunamųjų ginklų pardavėjams ir šaudyklų operatoriams išduotų leidimų apskaitą). Priešingai, Laivų registro ir Orlaivių registro įrašai suteikia viešumo.

Autorių kūrinių registre

Įtraukimas į registrą sukuria teisinę prielaidą, kad tam tikro kūrinio autorius ar autoriaus teisių turėtojas yra asmuo, nurodytas registre, kol neįrodyta kitaip. Registras yra viešas.

Apdraustųjų ir teisių į pensijų ir invalidumo draudimą turėtojų registre

Apdraustųjų registrą sudaro: teisių į pensijų ir invalidumo draudimą gavėjų registras, draudimo išmokų registras, asmenų, privalančių mokėti privalomojo socialinio draudimo įmokas, registras ir ekspertizų registras. Oficialų registrą reglamentuojančiame teisės akte nenustatyta, kad šis registras yra viešas ir kad registracija jame suteikia viešumo.

4 Ar yra nustatytos specialios taisyklės ir tvarka, skirtos teisės in rem, į kurią asmuo turi teisę pagal paveldėjimui taikytiną teisę, pritaikymui, jeigu valstybės narės, kurioje remiamasi teise, teisėje tokia teisė in rem nėra žinoma?

Nacionalinėje teisėje nėra konkrečių taisyklių ar tvarkos dėl daiktinių teisių pritaikymo.

Paskutinis naujinimas: 07/01/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.